

Scrisoare deschisă

Valoarea Universală a Roșiei Montane, reconfirmată la 10 ani de la primul studiu dedicat

București, 14 iulie 2021

Fundația Pro Patrimonio a salutat inițiativa de reluare a procedurii de includere a Sitului Minier Istoric de la Roșia Montană în Patrimoniului Mondial, anunțată în 2020 de Ministrul Culturii, Bogdan Gheorghiu, considerând că acest pas reprezintă un fapt firesc și îmbucurător. Roșia Montană va putea beneficia de recunoașterea la nivel internațional a valorii sale universale. Aceasta reprezintă în sine o mare șansă pentru ca Roșia Montană să fie tratată cu atenția cuvenită în viitor, o misiune internațională de experți urmând să evalueze la fața locului modalitățile de punere în valoare a perimetrului.

Eforturi susținute de lumea științifică națională și internațională au fundamentat timp de ani de zile aceste demersuri, pe care societatea civilă le-a susținut în mod convingător și perseverent. Retragera sau amânarea dosarului din dezbaterea Comitetului UNESCO, sub pretexte conjuncturale sau motivații legate de restrângerea perimetrului definit ca peisaj cultural, este în sine un non-sens, nu doar în raport cu patrimoniul, ci și cu angajamentele luate de România, în raport cu comunitatea locală, cu cea științifică și cu publicul larg.

Din punct de vedere istoric este un gest lamentabil și compromițător pe care Fundația Pro Patrimonio nu-l poate accepta. Ținem să reamintim, încă o dată, argumentele și concluziile formulate de experți britanici de la universități de prestigiu încă de acum 10 ani, argumente care au fundamentat demersurile firești de recunoaștere a valorii sitului. Mai mult, autorii acestor studii de specialitate (dr. Mike Dawson, consultant de mediu și arheologic RPS, profesorul David Mattingly de la Universitatea din Leicester și profesorul Andrew Wilson, de la Universitatea din Oxford) au ținut să transmită Guvernului României, în contextul tergiversărilor anunțate în ultimele zile, următorul mesaj:

„Guvernul României analizează din nou posibilitatea de a retrage cererea României ca Roșia Montană să primească recunoașterea UNESCO ca sit al patrimoniului mondial (World Heritage Site - WHS). O astfel de direcție de acțiune ar constitui un pas înapoi pentru un demers care se bucură de un sprijin public larg și s-ar opune recomandării cheie din raportul Statement of Significance (2010) - o importantă evaluare independentă a site-ului pregătită pentru guvernul român de către experți internaționali.

(<http://users.ox.ac.uk/~corp0057/Raport-Oxford-Rosia-Montana-MD1>).

*Autorii acestui raport doresc să reafirme ceea ce s-a constituit ca principală concluzie a raportului, aceea că **Roșia Montană este un sit de valoare internațională excepțională**. Declarația de semnificație a fost pusă la dispoziția experților români în vederea elaborării dosarului de nominalizare pentru ca situl minier de la Roșia Montană să devină WHS, iar **concluziile raportului despre valoarea universală a patrimoniului de la Roșia Montană au fost deja recunoscute, de două ori, de către ICOMOS**, organismul consultativ responsabil cu evaluarea nominalizărilor pentru Lista Patrimoniului Mondial, în rapoartele din 2018 și 2021 prin care **recomandă înscrierea sitului în Lista UNESCO**.*

*Valoarea economică pe termen lung a minelor romane și a peisajului minier este de necontestat. **Românii sunt mândrii moștenitori ai trecutului lor roman, iar astăzi Roșia Montană se află într-un moment cheie în care trebuie să se concentreze pe beneficiile pe termen lung pe care acest trecut le poate susține**. Înscrierea ca sit al Patrimoniului Mondial va permite regiunii și statului să beneficieze de regenerare economică bazată pe resursa culturală, de patrimoniu și să conserve și valorifice Roșia Montană în lista celor mai excepționale locuri de pe pământ.*

prof. Andrew Wilson, Universitatea din Oxford
dr. Mike Dawson, RPS Heritage UK
prof. David Mattingly, Universitatea din Leicester

Studiu la care se face referire a fost comandat de Fundația Pro Patrimonio, la Solicitarea Ministerului Culturii, în 2010, pentru a servi ministerului de la acea vreme în demersul său declarat de a înscrie situl în Lista Patrimoniului Mondial. Ulterior, raportul a fost secretizat de minister iar Fundația Pro Patrimonio a acționat în instanță instituția pentru a solicita publicarea lui.

La cele formulate de autorii studiului, Șerban Sturdza, președintele Pro Patrimonio adaugă: *”S-au pierdut mai mult de 10 ani de la data acestui raport, ani în care zona și Statul Român puteau să profite de recomandările experților și să dezvolte într-adevăr locul, spre beneficiul comunității locale. Nu au făcut-o atâția ani și în aceste zile riscăm, prin acțiunile Guvernului în raport cu fructificarea dosarului de nominalizare de la UNESCO, să prelungim și mai mult agonia acestei comunități și să periclităm integritatea patrimoniului unic conservat aici.”*

Pentru mai multe detalii:

arh. Șerban Sturdza / bucuresti@propatrimonio.org, propatrimonio.romania@gmail.com
prof. David J. Mattingly / djm7@leicester.ac.uk
dr. Michael Dawson / michael.dawson@rpsgroup.com